

Tantárgy neve: Világ népei I.: Afrika Peoples of the world II.: Africa	Tantárgy Neptun kódja: BTMKN1101 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: R. Nagy József egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: MA 1. szemeszter, őszi	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus célja, hogy a kulturális antropológia műveléséhez szükséges alapvető ismereteket szolgáltatson Afrikáról. megismertesse a hallgatókat a kontinens kialakulásának, földrajzának sajátosságaival, történeti kontextusba helyezze a terület kultúráit, államalakulatait, népeit. A hagyományos és modernkori gyarmatosításon, illetve a vallási térkép ismertetésén keresztül rámutasson a földrész színességére. A kurzus utolsó harmada az egyes jellegzetes, emblematikus kulturális sajátosságok ismertetésével és elemzésével, afrikai törzsek életmódjának bemutatásával gyakorlati képet is nyújt a kontinensről.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Afrika földrajza I. (etimológia, keletkezése, felszíne, vízrajza) 2. Afrika földrajza II. (növény- és állatvilág, éghajlat, gazdaság) 3. Afrika népeinek biológiai antropológiai felosztása, jellemzői, főbb típusai. 4. Afrika népeinek nyelvi felosztása, nyelvcsaládok, nyelvi csoportok. 5. Afrika történelme I. (a kezdetektől az újkori gyarmatosításig, Afrika „felfedezése”) 6. Afrika történelme II. (az újkori gyarmatosítástól napjainkig) 7. Afrika gyarmatosítása (klasszikus és modern gyarmatosítás) 8. Afrika vallásai I. (a nagy világvallások) 9. Afrika vallásai II. (afrikai kisvallások, helyi sajátosságok) 10. Afrika kultúrái I. (Nyugat-Afrika) 11. Afrika kultúrái II. (Közép-Afrika) 12. Afrika kultúrái III. (Kelet-Afrika és Madagaszkár) 13. Afrika kultúrái IV. (Dél-Afrika) 14. Afrika kultúrái V. (Észak-Afrika) 	
<p>Félévközi számonkérés módja: a félév során vaktérképes feladatokat is tartalmazó zárthelyi</p>	
<p>Értékelése: Írásbeli kollokvium</p>	
<p>Kötelező irodalom: Csizmadia Sándor – Tarrósy István szerk. 2009: Afrika ma - Tradíció, átalakulás, fejlődés. Pécs: Publikon, 29-50., 139-154., 163-186., 355-366. J.D. Fage – Tordoff William 2004: Afrika története. Budapest: Osiris, 7-506. Roy Richard Grinker – Stephen C. Lubkemann – Christopher B. Steiner szerk. 2010(2): Perspectives on Africa: A Reader in Culture, History and Representation. Hoboken: Wiley-Blackwell, 71-82., 175-183., 249-256., 302-313., 383-398., 484-498. Probáld Ferenc szerk. 1996: Afrika és a Közel-Kelet földrajza. Budapest: ELTE – Eötvös, 7-264.</p>	
<p>Ajánlott irodalom: Dawda Faal – Suha György 2008: Gambia - Afrikai történelem egy folyó völgyében. Pécs: Publikon Kiszely István 1986: A Föld népei: Afrika. Budapest: Gondolat</p>	

Mari László 2010: A világ országai. Budapest: TKK (Afrikáról szóló részek)
Sebestyén Éva - Szombathy Zoltán - Tarrósy István szerk. 2006: Harambee. Pécs:
Publikon
Eric R. Wolf 1995: Európa és a történelem nélküli népek. Budapest: Akadémiai-
Osiris-Századvég (Afrikáról szóló részek)

Tantárgy neve: Világ népei II.: Ázsia Peoples of the world II.: Asia	Tantárgy Neptun kódja: BTMKN1102 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dallos Csaba egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: MA 1. szemeszter, őszi	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali
Tantárgy feladata és célja: A félév során a hallgatók bevezetést nyernek Ázsia földrajzi, társadalmi és kulturális viszonylataiba. A földrész minden szempontból a világ legváltozatosabb tájait rejti, 4 milliárd lakosával meghatározó gazdasági, demográfiai és kulturális erőter.	
Tantárgy tematikus leírása: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ázsia földrajzi viszonyai 2. Az Arab-félsziget államai 3. A „termékeny félhold” államai 4. Az Eurázsiai-hegységrendszer övezetének államai és a Kaukázusontúli országok 5. Az Iráni-medencevidék államai 6. Közép-Ázsia 7. Dél-Ázsia 8. Belső-Ázsia 9. Kelet-Ázsia 10. Délkelet-Ázsia 11. A délkelet-ázsiai szigetvilág országai 12. Oroszország és Szibéria 13. Ázsia vallásai 14. Összefoglalás 	
Félévközi számonkérés módja:	
Értékelése: Kollokvium	
Kötelező irodalom: Carolyn Brown Heinz 1999: Asian Cultural Traditions. Waveland Press Horváth Gergely - Probáld Ferenc - Szabó Pál 2008: Ázsia regionális földrajza. ELTE Eötvös Kiadó Kiszely István 1984: A Föld népei 2. – Ázsia népei. Budapest Stefány Judit et al. 1994: Ázsiai kultúrák. Alternatív Közgazdasági Gimnázium Alapítvány Barbara A. West 2009: Encyclopedia of the Peoples of Asia and Oceania. Infobase Publishing	
Ajánlott irodalom:	

Tantárgy neve: Kortárs elméletek az antropológiában Contemporary theories in anthropology	Tantárgy Neptun kódja: BTMKN1103 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Biczó Gábor egyetemi docens	
Javasolt félév: MA 1. szemeszter, őszi	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>Az előadássorozat a mester képzés alapozó kurzusa, felvételére kötelezően az első szemeszterben kerül sor. A tárgy a szakantropológiák tantárgycsoport diszciplináris tudományelméleti háttérét jelenti, kapcsolatot teremt az antropológia recens diszciplináris folyamatai és a társtudományok területén lejátszódó kulturális fordulat között. A tantárgy célja, hogy a kortárs kulturális antropológia és szociálandropológia legfontosabb vitáiba, diskurzusaiba betekintést nyújtson. A holisztikus beállítódású szociokulturális antropológia az 1970-es évek elején általános diszciplináris válságba jutott. Az 1980-as években a critical turn (James Clifford, Herbert Marcus, Michael Fischer) az antropológia elméleti megújulásának lehetőségével kecsegtetett. Az 1990-es évektől a tudásterület a tudománytörténetben felhalmozott alapvető elméleteinek, módszereinek és terminológiájának módszeres felülvizsgálata zajlik. A kurzus hangsúlyt fektet mind a más tudományterületek képviselőivel, mind az antropológiai tudásterület terepén belül keletkezett fontosabb diskurzusok bemutatására. Az előadássorozat az ezredforduló aktuális elméleti folyamatainak keresztül tárgyalja a kortárs antropológia területén zajló vitákat.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés 2. Kritikai fordulat tudománytörténeti háttéré 3. A kritikai fordulat közvetlen előzményei az antropológiában 4. A kritikai fordulat kibontakozása - az antropológia „újraolvasásának” igénye a 70-es években: interdiszciplináris okai 5. A kritikai antropológia az 1980-90-es években (Clifford, Fischer, Marcus, Geertz) 6. Filozofémák és filozófiák a kortárs antropológiában: ismeretrepresentációs válság 7. Filozofémák és filozófiák a kortárs antropológiában: Interpretivizmus és hermeneutika 8. Writing Culture vita I. 9. Writing Culture vita II. 10. A kutató „én” kritikátörténete a kutatásban, avagy az antropológiai portré ügye 11. Az etikai kódok jövője az antropológiában 12. A kortárs antropológia módszeréről 13. Alkalmazott szemlélet, alkalmazott filozófia 14. Összefoglalás 	
Félévközi számonkérés módja:	
Értékelése: Kollokvium, tárgya az előadás anyaga és a kiadott szakirodalom ismerete	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Paul Atkinson 1999 A narratíva és a társadalmi cselekvés reprezentációja In N. Kovács Tímea szerk.: Narratívák 3. Budapest: Kijárat, 121-150.</p> <p>John H. Bodley 2012: Anthropology and Contemporary Human Problems. AltaMira Press</p> <p>James Clifford 1999a: Az etnográfiai allegóriáról. In N. Kovács Tímea szerk.: Narratívák 3. Budapest: Kijárat, 151-180.</p>	

- 1999b: Bevezetés: Részleges igazságok *Helikon* (4)
- 2001: Utazó kultúrák: *Magyar Lettre Internationale* (41)
www.c3.hu/scripta/lettre/lettre41/clifford.htm
- 2002: Térbeli gyakorlatok. *Magyar Lettre Internationale* (49)
www.c3.hu/scripta/lettre/lettre49/clifford.htm
- Vincent Crapanzano 1999: Hermész dilemmája: A szubverzió álcázása az etnográfiai leírásban *Helikon* (4)
- Michel Foucault 1998: A diskurzus rendje In uő: A fantasztikus könyvtár, Budapest: Pallas Stúdió,
- Clifford Geertz 1995: A tény után. *Magyar Lettre Internationale* (18)
www.c3.hu/scripta/lettre/lettre18/10.htm
- 2002b: Darabokból álló világ. A kultúra és a politika térképének megváltozása. *Magyar Lettre Internationale* (49) www.c3.hu/scripta/lettre/lettre49/geertz.htm
- 2002a: Diszciplínák. *Magyar Lettre Internationale* (47)
www.c3.hu/scripta/lettre/lettre47/geertz.htm
- Renato Rosaldo 2003: Az objektivizmus után. *Café Babel* (1-2): 73-85.

Ajánlott irodalom:

Tantárgy neve: Vallásantropológia Anthropology of Religion	Tantárgy Neptun kódja: BTMKN1104 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Biczó Gábor egyetemi docens	
Javasolt félév: MA 1. szemeszter, őszi	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A vallásantropológia kurzus a vallást az emberi kultúra univerzális manifesztációjaként tekinti át. A kurzus négy fő egységre tagolható: alapfogalmak; vallás, kultúra, környezet; teológia és monoteizmus; illetve hit és hiedelem. A négy fő rész célja egy, a vallás társadalmi-kulturális szerepét kiemelő, emelt szintű tudáskészlet átadása, mely a képzésben részt vevő hallgatók kutatásainak részévé válhat, beépülhet az antropológiai terepmunka gyakorlatába. A kurzus a vallás tág értelmezéséből kiindulva veszi sorra a természetfeletti erőkkel és lényekkel kapcsolatos hiedelmeket és gyakorlatokat, vagyis a történelmi vallásokon túl a kultuszok, a mágia, a babona, a mítosz, a rítus, a szimbólumok, a sámánisztikus hiedelmek, a pszichedelikus növények használata és a hit politikai, gazdasági, társadalmi szerepe is tárgyalásra kerül</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teológia, vallás, filozófia, vallásgyakorlat 2. Alapfogalmak tisztázása, vallás (mint gyakorlat) és teológia (mint premisszák ismerete) elkülönítése, az alapvető hitek és hiedelemrendszerek áttekintése 3. Animizmus, mágia, ima és természetmagyarázat 4. Mítosz és étosz. Arisztotelész Poétikájában meghatározott dráma-elemek és mítosz kapcsolata. Lévi-Strauss és a mítoszelemzés. Mítosz és episztemológia. Mítosz-klasszifikáció. 5. Totemizmus. Szemiotikai rendszerek, totemizmus-elméletek, totem-rokonsági rendszer, és a modern katonai, sport, társadalmi csoportok. 6. Őskultuszok. Életciklus és rokonsági terminológiák, rokonsági rendszerek a mitológiában, modern nyugati halotti szokások és őskultusz kapcsolata. 7. Női istenségek. Társadalmi nemek az intenzégről alkotott elképzelésekben, maszkulinitás és feminine istenek, modern nyugati nőskultuszok és az ősi női istenségek. 8. Zoomorfikus és antropomorfikus istenek, vallás és művészet. Tiszta animizmus (Shinto kami) és zoomorfikus/antropomorfikus animizmus (pueblo kachina hit), ábrázolások. 9. Szent szövegek. Írás és mágia, az írás mágikus használata, vallási szövegek elemzése 10. Teizmus – deizmus. Archetipusok, deizmus és teizmus elkülönítése. 11. Gyülekezetek, vallási alapon szerveződő társadalmi csoportok. Fundamentalista és liberális vallásgyakorlatok (XVI.századtól napjainkig), vallás, mint interszubsztitívitás. 12. Világvallások 13. Szekták, szabadegyházak, kisegyházak 14. Összefoglalás 	
<p>Félévközi számonkérés módja:</p> <p>Házidolgozatok: A félév során minden hallgató négy házidolgozatot készít el. Minden előadás végén vitaindító kérdések hangzanak el, melyekre (egyenként 500 szavas) a házidolgozatban kell válaszolni.</p> <p>Referátum: A félév utolsó négy óráján a hallgatók előre egyeztetett témában kiselőadást</p>	

tartanak, melyek vagy saját, empirikus kutatásra, vagy levéltári, könyvtári gyűjtőmunkára épülnek.

Értékelése:

Minden esszé pontozásra kerül, az összpontszámuk a jegy 40%-át jelentik.

Referátum: 10%

Kollokvium: A kollokvium két, az ismeretek szintetizálását megkövetelő esszékérdés megválaszolásából áll. A kollokvium eredménye az érdemjegybe 50%-os súllyal számít.

Kötelező irodalom:

Emile Durkheim 2004: A vallási élet elemi formái. Budapest: L'Harmattan

Lovász Irén 2002: Szakrális kommunikáció. Budapest: Európai Folklór Intézet

John Middleton szerk. 1967: Magic, Witchcraft, and Curing. American Museum Sourcebooks in Anthropology.

Arthur C. Lehmann – James E. Myers 1993: Magic, Witchcraft, and Religion. An Anthropological Study of the Supernatural. Mayfield Publishing Company

Ajánlott irodalom:

Tantárgy neve: Szociálintropológia Social Anthropology	Tantárgy Neptun kódja: BTMKN1105 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Molnár Ágnes egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: MA 1. szemeszter, őszi	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A tudománytörténeti előadás bevezeti a hallgatót a szociálintropológiába, amely – az amerikai típusú kulturális antropológiával szembeállítva - az antropológia tudományának egyszerre egyik legfontosabb elméleti irányzata s egyúttal jelentős részterülete, a maga sajátos szemléleti- és vizsgálati módjával. A szociálintropológia virágkorát a nagy klasszikus terepkutatások korszakaként tartják számon, amikor a diszciplína differencia specifikájaként ismert módszertani újítás, az állomásozó terepmunka a kutatók számára alapkövetelménnyé vált. Az előadás alkalmat ad arra, hogy a hallgatók megismerkedjenek a szociálintropológia legjelentősebb kutatóival (úgy az angolszászokkal mint a franciákkal) és azok elméleteivel, az elméletek kritikáival és továbbgondolási kísérleteikkel, valamint bepillantást nyerjenek azon témákba, amelyekkel e részdiszciplína kiemelten foglalkozott</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés. A szociálintropológia helye a társadalomtudományok között, szemléletmódja és módszerei. 2. Alapvetés a szociálintropológia legfontosabb tárgyával kapcsolatban: rokonsági rendszerek, politikai rendszerek. 3. Rokonsági csoportok, rokoni terminológia, rokoni ideológia és rokoni magatartás. Leszármazás és házassági szövetség. 4. A szociálintropológia kialakulása, gyökerei: a szociológia kezdetei. Durkheim és követői. A korabeli társadalomtudományokkal való kapcsolata. 5. A szociálintropológia első, alapító generációja és közvetlen előzményeik: Az antropológiai funkcionalizmus. Malinowski biopszichológiai funkcionalizmusa. A szociálintropológia módszertanának megalapozása. 6. A „társadalmak természettudománya”: Radcliffe-Brown strukturális funkcionalizmusa 7. A második generáció: Tanítványok és követők a brit, az ausztrál, új-zélandi és dél-afrikai tanszékeken. Elméleti továbblépési kísérletek: a „<i>dinamikus antropológia</i>”. 8. A nagy klasszikus terepmunkások: R. Firth, E. Evans-Pritchard, M. Fortes, M. Gluckman és a többiek. 9. A harmadik generáció: E. Leach, Beattie, J. Goody, R. Needham és a Gluckman-féle Manchester-i iskola követőinek (V. Turner, M. Douglas) munkássága. 10. A francia etnológia nagy alakjai: M. Mauss, és tanítványai. 11. Lévi-Strauss strukturalizmusa 12. Az emberi társulások nem-rokoni formái (korcsoportok, szomszédsági viszony, munkatársulások, vallási csoportok stb.) 13. Egyén és közösség, közösség és társadalom. Komplex társadalmak szociálintropológiai vizsgálata 14. Egyén, identitás, szerep. 	
<p>Félévközi számonkérés módja:</p> <p>Aláírás feltétele: referátum tartása egy szerző terepmunka alapján írott klasszikus monográfiájából.</p>	
<p>Értékelése:</p> <p>Kollokvium: szóbeli vizsga</p>	

Kötelező irodalom:

- Bodrogi Tibor 1957: A néprajzi terminológia kérdéséhez. Társadalomszervezet: vérségi kapcsolatok. *Ethnographia* 68: 1-55.
- 1962: Társadalmak születése. Budapest: Gondolat
- 1970: Struktúra és strukturalizmus. Népi kultúra – népi társadalom 4. Budapest: Akadémiai, 307-322.
- 1987: Morgan-tól Godelier-ig. A rokonság kutatása. Népi kultúra – népi társadalom 14. Budapest: Akadémiai, 7-48.
- Philippe Descola – Gérard Lenclud - Carlo Severi – Anne-Christine Taylor 1994: A kulturális antropológia eszméi. Budapest: Osiris-Századvég, 75-183.
- Mary Douglas 2003: A rejtett. In uő: Rejtett jelentések. Budapest: Osiris, 21-143.
- Louis Dumont 2002: Bevezetés két szociálintropológiai elméletbe: leszármazási csoportok és házassági szövetség. Budapest: L'Harmattan
- Émile Durkheim 1997: A társadalmi tények magyarázatával kapcsolatos szabályok. In Paul Bohanann – Mark Glazer szerk.: Mérföldkövek a kulturális antropológiában. Budapest: Panem, 323-352.
- Émile Durkheim – Marcel Mauss 1978: Az osztályozás néhány elemi formája. In Émile Durkheim: A társadalmi tények magyarázatához. Budapest: KJK, 253-334.
- Ecsedy Csaba 1970: A társadalmi struktúra kutatása a mai angol szociálintropológiában. Népi kultúra – népi társadalom 4. Budapest: Akadémiai, 357-365.
- Thomas Hylland Eriksen: 2006 Kis helyek – nagy témák. Bevezetés a szociálintropológiába. Budapest, Gondolat (Különösen a 7-11. fejezetek)
- Edward Evans Pritchard 1997: Szociálintropológia: múlt és jelen. In Paul Bohanann – Mark Glazer szerk.: Mérföldkövek a kulturális antropológiában. Budapest: Panem, 555-574.
- Karády Viktor 2000: Utószó. In Marcel Mauss: Szociológia és antropológia. Budapest: Osiris, 537-553.
- Adam Kuper 1996(3): Anthropology and Anthropologists: The Modern British School. London: Routledge and Kegan Paul
- Edmund Leach 1996: Az antropológia sokrétűsége és a Házasság, a gyermek törvényessége, szövetsége c. fejezetek. In uő: Szociálintropológia. Budapest Osiris, 11-46 és 149-178.
- Claude Lévi-Strauss 1997: A struktúrafogalom az etnológiában. In Paul Bohanann – Mark Glazer szerk.: Mérföldkövek a kulturális antropológiában. Budapest: Panem, 575-622.
- Bronislaw Malinowski 1972: Baloma. Budapest: Gondolat, 113-125, 269-299, 401-425.
- 1997: A csoport és az egyén a funkcionális elemzésben. . In Paul Bohanann – Mark Glazer szerk.: Mérföldkövek a kulturális antropológiában. Budapest: Panem, 376-405.
- Alfred Reginald Radcliffe-Brown 2004: Bevezetés. A rokonsági rendszerek vizsgálata. In uő: Struktúra és funkció a primitív társadalomban. Debrecen: Csokonai, 11-22., 49-84.
- 1997: A funkció fogalma a társadalomtudományban. In Paul Bohanann – Mark Glazer szerk.: Mérföldkövek a kulturális antropológiában. Budapest: Panem, 406-418.
- Sárkány Mihály 2000: Megjegyzések komplex társadalmak szociálintropológiai vizsgálatához. Közösségtanulmányok és összehasonlításuk lehetőségei. In uő: Kalandozások a 20. századi kulturális antropológiában. Budapest: L'Harmattan, 45-56., 57-71.
- E. R. Service – M. D. Sahlins – E. R. Wolf 1973: Vadászok, törzsek, parasztok. Budapest: Kossuth, 35-75, 158-178, 210-251.
- Victor W. Turner 1997: Átmenetek, határok és szegénység. A communitas vallási szimbólumai In Paul Bohanann – Mark Glazer szerk.: Mérföldkövek a kulturális antropológiában. Budapest: Panem, 673-711.

Ajánlott irodalom:

Tantárgy neve: Ökológiai antropológia Ecological Anthropology	Tantárgy Neptun kódja: BTMKN1106 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Ilyés Zoltán egyetemi docens	
Javasolt félév: MA 1. szemeszter, őszi	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A 20. századi antropológiában, különösen a század 60-70-es éveitől kezdve egyre erősödött az a felismerés, hogy az egyes kultúrák nem vizsgálhatók természeti környezetüktől függetlenül, hanem csak azzal egységben. A kurzus során az ökológiai antropológia előzményeivel, természettudományos hátterével, elméleteivel foglalkozunk, kitekintve a hozzá közelálló társtudományokra is, be kívánjuk mutatni hazai és nemzetközi kutatás legújabb eredményeit. A stúdium megismerteti továbbá a hallgatókat az ökológiai antropológiai kutatás elméleti, módszertani, gyakorlati alapjaival. Az elméleti alapismeretekre alapozva a kurzus megismerteti az ökológiai antropológia módszertani problematikájával, elhelyezi az embert és kultúráját a természeti tényezők rendszerében. A félév végén a Kárpát-medence tájhasználati rendszerei ökológiai antropológiai szemléletű kutatási lehetőségeit is bemutatjuk.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az ökológiai antropológia meghatározása(i) és helye a tudományok rendszerében 2. Az ember helye a természetben. 3. Állati és emberi: viselkedés, magatartás, kultúra. Biológiai és kulturális evolúció: hasonlóságok és különbségek. 4. Az ökológiai antropológia előzményei I.: környezeti determinizmus, Hérodotosztól Montesquieu-ig, Friedrich Ratzel és a német antropogeográfiai iskola, mai deterministák (Huntington) és kritikája (Ellen); 5. Az ökológiai antropológia előzményei II.: környezeti posszibilizmus mint a determinizmus ellenhatása (Widal de la Blache és a francia emberföldrajz, Boas és a történeti partikularizmus, Otis Mason, Wissler, Kroeber és a kulturális areák, Forde és az anyagi önfenntartás problémája) és kritikája (Ellen, Vayda, Rappaport); 6. Az ökológiai antropológia előzményei III.: kulturális ökológia (Steward és a multilineáris evolucionizmus, White és az energiafelhasználás növekedésén alapuló (unilineáris) evolúció, a kulturális mag és a szociokulturális integráció szintjeinek problémája (Steward)) és kritikája (Vayda, Rappaport, Sárkány); 7. Az ökológiai antropológia előzményei IV.: a stewardi iskola hatása, a kulturális materialisták (Harris, Carneiro, Service, Sahlins munkássága); 8. Az ökológiai antropológia iskolái, elmélete és módszerei I.: rendszerökológia: természettudományi alapjai (Haeckel), az amerikai városszociológia (Chicago-i iskola), a neofunkcionalizmus, a rendszerökológia (Geertz, Vayda, Rappaport, Barth, Hardesty) fő kérdései, a rendszerökológia kitégítése: Gaia hipotézis (Lovelock). 9. Az ökológiai antropológia iskolái, elmélete és módszerei II.: a rendszerökológia társadalmi alkalmazása: mélyökológia (Naess) és társadalomökológia (Mead, Bertalanffy). 10. Az ökológiai antropológia iskolái, elmélete és módszerei III.: a rendszerökológia kritikája (Ellen, Bennett, Friedman) és az erre való válaszok (Rappaport). 11. Az ökológiai antropológia társ- és rokottudományai I.: etnoökológia: előfutárai (Sapir, Levy-Strauss), fő képviselői (Conklin, Berlin) és fő kérdései: ethnoscience és kognitív antropológia, etnotaxonómia, a klasszifikáció és a nyelv, az ethnoscience problémái (az adatközlők megválasztása és tudása). 	

12. Az ökológiai antropológia társ- és rokontudományai II.: az ökológiai szemlélet és az akcióantropológia (környezetvédő vagy tudós, szószóló vagy egy közülük).
13. Az ökológiai antropológia társ- és rokontudományai III.: történeti ökológia: történeti kérdések kutatása ökológiai antropológiai módszerekkel, ember-környezet kapcsolat a múltban (Meggers, Löfgren, Stocklund).
14. Az ökológiai antropológia társ- és rokontudományai IV.: ökológiai és antropológia és történeti ökológia Magyarországon (Andrásfalvy, Gunda, Hofer, Ikvai, Kósa, Réfi Oszkó, R.Várkonyi, Viga és mások).

Félévközi számonkérés módja:

Értékelése:

Kollokvium

Kötelező irodalom:

- Borsos Balázs 1994: Roy Rappaport és a kulturális ökológia. *Liget* 7 (6): 77-85.
- 2001: Populáció – ökoszisztéma – niche. Az ökológia helye és szerepe az ökológiai antropológiában. In: Népi kultúra – népi társadalom 20. Budapest: Akadémiai, 9-36.
- 2004: Elefánt a hídon. Gondolatok az ökológiai antropológiáról. Budapest: L'Harmattan.
- Csányi Vilmos 1999: Az emberi természet. *Humánológia*. Budapest: Vince. 9-38., 246-291.
- Lányi András 1999: Együttéléstan. A humánökológia a politikai filozófiában. Budapest: *Liget*, 41-71.
- Sárkány Mihály 1979: Kulturális ökológia. Távlatok és korlátok. *Világosság* 20 (8-9): 564-569.
- Julian H. Steward 1997: A kulturális ökológia fogalma és módszerei. In Paul Bohannan – Mark Glazer szerk.: *Mérföldkövek a kulturális antropológiában*. Budapest: Panem, 442-456.
- M.Q. Sutton – E. N. Anderson 2013: *Introduction to Cultural Ecology*. AltaMira Press
- Leslie A. White 1997: Az energia és a kultúra evolúciója. In: In Paul Bohannan – Mark Glazer szerk.: *Mérföldkövek a kulturális antropológiában*. Budapest: Panem, 461-486.

Ajánlott irodalom:

- Ludwig von Bertalanffy 1991: ...ám az emberről semmit sem tudunk. *Robots, Men and Minds*. Budapest: Közgazdasági és Jogi
- Borsos Béla 2002: *Azok a bizonyos könnyű léptek. I. Ökológia és rendszerelmélet*. Budapest: L'Harmattan
- Arne Naess 1996: Önmegvalósítás, avagy a világban való lét ökológiai megközelítése. *Liget* 9 (12):76-88.
- Leslie Paul Thiele 1996: Természet és szabadság. A mélyökológia és a társadalomökológia bírálata Heidegger alapján. *Liget* 9 (10):8-18.
- R. Várkonyi Ágnes 1993: Történeti ökológia és a művelődés története. In R. Várkonyi Ágnes – Kósa László szerk.: *Európa híres kertje* Budapest: Orpheusz, 258-282.
- 1998: Történeti ökológia. In Bertényi Iván szerk.: *A történelem segédtudományai*. Budapest: Pannonica-Osiris, 51-76.
- Viga Gyula 1989: Néhány megjegyzés a néprajz és a kulturális ökológia kapcsolatához. *Herman Ottó Múzeum Közleményei* 26:115-119.

Tantárgy neve: Alkalmazott antropológia elmélete és története Theories on and the history of applied anthropology	Tantárgy Neptun kódja: BTMKN1501
	Tantárgyfelelős intézet: KVAI
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Biczó Gábor egyetemi docens	
Javasolt félév: MA 1. szemeszter, őszi Alkalmazott antropológiai szakirány	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
Tantárgy feladata és célja: Az előadássorozat a master hallgatók első szemeszterben kötelező tárgya. Egyrészt a képzés általános elméleti és tudománytörténeti megalapozását szolgálja, valamint szervesen kapcsolódik az alkalmazott antropológia szakirány tantárgyblokk kurzusaihoz, melyeknek előzménye, illetve részben a Kortárs elméletek az antropológiában előadássorozathoz. A kurzus tartalmi előzménye a bachelor képzésben az Antropológiatörténet I-II. előadássorozat. A kurzus az alkalmazott antropológia, a modern szociokulturális antropológia szubdiszciplináris státuszú tudásterületének kibontakozási folyamatát vizsgálja. Az alkalmazott szemlélet az antropológiai tudás gyakorlati értékének felismeréséhez kapcsolódóan a 19. század utolsó harmadától az 1940-es évek végére fejlődik önálló módszertani és elméleti jellemvonásokkal leírható részterületté. A kurzus előadásai az indián rezervátumok adminisztratív működtetésében szerepet vállaló antropológusok munkájától a brit szociálandropológiai szemlélet strukturalista látásmódjának beépülésén keresztül a II. világháborúban operatív feladatot ellátó antropológusok munkájának ismertetésén keresztül mutatja be az alkalmazott antropológia fejlődéstörténetét. Az előadások kifejezett hangsúlyt helyeznek a gyakorlati értékű társadalomtudományi tudás ismerettermelése iránti igények kifejlődésének okaira. A hallgatók az előadássorozat keretében megismerkednek az alkalmazott antropológia legfontosabb szerzőivel, valamint azokkal a konkrét társadalmi és kulturális élethelyzetekkel, amelyek az alkalmazott szemléletű módszertani és elméleti törekvések független antropológiai részterületté fejlődésében fontos szerepet játszottak.	
Tantárgy tematikus leírása: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezető előadás 2. Az alkalmazott antropológia fogalma: gyakorlati értékű társadalomtudományi tudás 3. Az indián-kérdés kezelése és az alkalmazott antropológia látásmód fejlődése a 19. század utolsó harmadában 4. A századforduló gyakorlati társadalmi kérdései Amerikában és az antropológia 5. Malinowski és Radcliffe Brown hatása: Lloyd és Arensberg 6. A Hawthorne Plant Project és az interakció-analízis 7. Az alkalmazott antropológia az 1930-as években 8. Alkalmazott kisközösség-kutatás 9. Felzárkóztatás és fejlesztés: az indián rezervátumok kérdése a 30-as években 10. Az alkalmazott antropológia intézményesülése és akademizációja 11. Az alkalmazott antropológia és politika: etikai dimenziók 12. Antropológusok háborúban: az alkalmazott társadalomtudományi ismeret katonai jelentősége 13. Szubdiszciplináris alkalmazott antropológia a II. világháború után 14. Az alkalmazott antropológia alkalmazási területei 	
Félévközi számonkérés módja:	

Értékelése:

Az előadások és a kötelező szakirodalom anyagának ismeretére épülő vizsga

Kötelező irodalom:

Marietta L. Baba 2012: Mi áll az „alkalmazott antropológia” elnevezése mögött? Találkozás a globális gyakorlattal. *Néprajzi Látóhatár* 21 (4): 97-102

Erve Chambers 1985: *Applied Anthropology. A Practical Guide*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.

Elizabeth M. Eddy – William L- Partridge szerk. 1987: *Applied Anthropology in America*. New York: Columbia University Press

Immanuel Kant 2005: Pragmatikus érdekű antropológia. In *Antropológiai írások*. Budapest: Osiris –Gond-Cura Alapítvány.

Ajánlott irodalom:

Tantárgy neve: Szakszövegolvasás I. Reading seminar I.	Tantárgy Neptun kódja: BTMKN1502
	Tantárgyfelelős intézet: KVAI
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Bán András egyetemi docens	
Javasolt félév: MA 1. szemeszter, ősz Alkalmazott antropológiai szakirány	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A szakszövegolvasó szeminárium keretében olyan, elsősorban angol, alkalmanként német, orosz vagy francia nyelvű kulturális antropológiai művek fordítására, nyelvi és tartalmi elemzésére kerül sor, melyek az adott nyelven megismertetik a hallgatót az alkalmazott antropológia szakmai nyelvi terminológiájával, ezen keresztül érvelés- és gondolkodásmódjával. A szövegek egyúttal úgy kerülnek kiválasztásra, hogy lényegi hozzájárulással szolgáljanak egy-egy szaktárgy tananyagához. A szeminárium célja az, hogy a hallgatókat fölkészítse a kulturális antropológia többnyire idegen nyelven hozzáférhető szövegeinek önálló értelmezésére. Az elkészült fordítások értékelése során a fordítástechnikai konzultáción túl megfontolásra kerül a nyelvben megjelenő tapasztalat és a fordítás mint kulturális praxis problémája.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A szeminárium célja, a szükséges ismeretek áttekintése. 2. A választott szövegek áttekintése, egységekre bontása. 3. Szaknyelvi terminológia 4-10. A lefordított szövegrészek bemutatása, szaknyelvi konzultáció. A szövegek tartalmi feldolgozása 11-14. Az elkészült és javított fordítások értékelése 	
Félévközi számonkérés módja:	
Értékelése:	
Folyamatos fordítómunka a szemináriumok során, az elkészült fordítás bemutatása és leadása	
Kötelező irodalom:	
<p>Laura Bohannon 2005: Shakespeare a bozótban, <i>Anthropolis</i> 2 (2): 48–55.</p> <p>Dobos István szerk. 2001: Olvasáselméletek. Debrecen: KLTE</p> <p>N. Kovács Tímea szerk. 1999: Kulturális antropológia és irodalomtudomány, <i>Helikon</i> 65 (4) [tematikus szám]</p> <p>—2004: A fordítás mint kulturális praxis, Pécs: Jelenkor</p> <p>Thomka Beáta szerk. 1998: Történet és fikció, Budapest: Kijárat /Narratívák 2./</p> <p>—1999: A kultúra narratívái, Budapest: Kijárat /Narratívák 3./</p>	
Ajánlott irodalom:	

Tantárgy neve: Hipotéziselemzés I. Analyzing hypothesis I	Tantárgy Neptun kódja: BTMKN1503 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Kotics József egyetemi docens	
Javasolt félév: MA 1. szemeszter, őszi Alkalmazott antropológiai szakirány	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A kötelező szeminárium az első egyéni terepmunkára történő konkrét szakmai felkészülést szolgálja. A kiscsoportos, workshop jellegű kurzus időpontja az MA képzés I. szemesztere. A szemináriumi csoportban a hallgatók kutatási témájuk konceptualizálását, hipotézisük megfogalmazását, a téma kidolgozásához nélkülözhetetlen szakirodalom meghatározását és feldolgozását valósítják meg. A szemináriumi csoportok tagjait a hasonló témával foglalkozó hallgatók alkotják, akik a diszkurzív szemléletű óra keretei között észrevételeikkel kölcsönösen hozzájárulnak egymás koncepcióinak sikeres továbbfejlesztéséhez és pontosításához</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
Félévközi számonkérés módja:	
Értékelése: Szemináriumi dolgozat bemutatása és leadása	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>A szemináriumi csoport hallgatóinak egyéni kutatási témái szerint, továbbá: Robert M. Emerson 2011(2): Writing Ethnographic Fieldnotes. University Of Chicago Press.</p>	
Ajánlott irodalom:	

Tantárgy neve: Problémaorientált kutatás I. Problem oriented research I.	Tantárgy Neptun kódja: BTMKN1505
	Tantárgyfelelős intézet: KVAI
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Kotics József egyetemi docens	
Javasolt félév: MA 1. szemeszter, őszi Alkalmazott antropológiai szakirány	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A Problémaorientált kutatás I. kötelező szeminárium az MA képzés második szemeszterében az Egyéni terepmunka I. kutatás eredményeinek elemzését és feldolgozását célozza. A hallgatók saját témájukon alkalmazzák az elsajátított kvantitatív és kvalitatív elemzési módszereket, eljárásokat. A kurzus során megismerkednek a kritikai szemléletű adatkezelés szempontjaival, valamint megvalósítják a téma kidolgozásához felhasználható szakirodalom és az egyéni kutatások empirikus adatainak összehangolását. A szemináriumi csoportok tagjait a hasonló témával foglalkozó hallgatók alkotják, akik a diszkurzív szemléletű óra keretei között észrevételeikkel kölcsönösen hozzájárulnak egymás koncepcióinak sikeres továbbfejlesztéséhez és pontosításához. A kurzus összhangban van a Hipotéziselemzés II. szemináriumon végzett munkával.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
Félévközi számonkérés módja: Szemináriumi dolgozat bemutatása és leadása	
Értékelése:	
Kötelező irodalom:	
Ajánlott irodalom:	

Tantárgy neve: Kreatív képelemzés Creative image analysis	Tantárgy Neptun kódja: BTMKN1601 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Bán András egyetemi docens	
Javasolt félév: MA 1. szemeszter, őszi Vizuális antropológiai szakirány	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A szeminárium célja azon folyamatok vizsgálata, amelyek során a kortárs társadalomvizsgálat és antropológia eszméi a kortárs művészek közvetítésével válnak ismertté. A hallgatók áttekintik a jelen művészeti gondolkodás gyökereit, a modernizmus széleskörű kritikáját, s a modernizmus egyes fontos elemeinek transzformálódását. Tanulmányozzák a kortárs kifejezési formák kapcsolatát a populáris képiség alapvető átalakulásával, a mediális és virtuális vizualitással. Ezt követően konkrét művek és statementek elemzése révén képi világok és ezzel nézés módok rekonstrukciójára vállalkoznak. A hallgatók a félév során három órai előadáson keresztül közelítik meg a témát.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az óra tematikájának áttekintése, módszerek, feladatok 2-5. Hallgatói előadások: választott művészettörténeti alpművek 6-9. Hallgatói előadások: populáris vizualitás 10-13. Hallgatói előadások: kortárs vizuális művészet 14. A szemeszter és a hallgatói teljesítmények értékelése 	
<p>Félévközi számonkérés módja: Szemeszter közben három referátum, a szemeszter végén írásos dolgozat</p>	
Értékelése:	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Aknai Tamás 2001: Egyetemes művészettörténet 1945–1980. Budapest – Pécs: Dialóg Campus</p> <p>Fiona Carson – Claire Pajaczkowska szerk. 2001: Feminist Visual Culture, New York: Routledge</p> <p>Arnd Schneider – Christopher Wright szerk. 2005: Contemporary Art and Anthropology Oxford: Berg</p> <p>Tatai Erzsébet 2005: Neokonceptuális művészet Magyarországon a kilencvenes években. Budapest: Praesens</p> <p>Mark C. Taylor 2001: The Moment of Complexity. Emerging Network Culture, Chicago: University of Chicago Press</p>	
Ajánlott irodalom:	

Tantárgy neve: Szakszövegolvasás I. Reading seminar I.	Tantárgy Neptun kódja: BTMKN1602 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dallos Csaba egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: MA 1. szemeszter, őszi Vizuális antropológiai szakirány	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
Tantárgy feladata és célja: A kurzus során a hallgatók megismerkednek alapvető filmes és antropológiai filmes szakszövegekkel, azok szaknyelvével.	
Tantárgy tematikus leírása: <ol style="list-style-type: none"> 1. A szeminárium célja, a szükséges ismeretek áttekintése. 2. A választott szövegek áttekintése, egységekre bontása. 3. Szaknyelvi terminológia 4-10. A lefordított szövegrészek bemutatása, szaknyelvi konzultáció. A szövegek tartalmi feldolgozása 11-14. Az elkészült és javított fordítások értékelése 	
Félévközi számonkérés módja: Folyamatos fordítómunka a szemináriumok során, az elkészült fordítás bemutatása és leadása	
Értékelése:	
Kötelező irodalom: Bacsó Béla szerk. 1993: Kép – képiség. <i>Athenaeum</i> (4):112-140. Edward M. Bruner 1999: Az etnográfia mint narratíva. In Thomka Beáta – N. Kovács Tímea szerk.: Narratívák 3. A kultúra narratívái. Budapest, Kijárat, 181-196. "Etnofilm" 1996. Tematikus összeállítás, <i>Filmvilág</i> (7) Gagy József 1994: Terepkonstrukció. A kutató és a videokamera a terepen. <i>Antropológiai Műhely</i> (5) John Grierson 1964: Dokumentumfilm és valóság. Budapest: Magyar Filmtudományi Intézet Heltai Gyöngyi 1998: Tendenciák a kortárs vizuális antropológiai gondolkodásban. <i>Tabula</i> 1 (1-2), 106-129. David MacDougall 1997: A megfigyelő filmen túl. In Halmos Ádám szerk. A valóság filmjei. Tanulmányok az antropológiai filmről és filmkatalógus. Dialéktus Fesztivál 2004, Palantír Film Vizuális Antropológiai Alapítvány, Budapest, 61-74. Sarah Pink 2006: Doing Visual Ethnography. New York: Sage Jean Rouch 1968: A néprajzi film. In Szilágyi Gábor szerk.: A népszerű-tudományos film. Budapest: Magyar Filmtudományi Intézet, 207-263. Andrej Tarkovszkij 1998: A megörökített idő. Budapest: Osiris Colin Young 1997: A megfigyelő film. In Halmos Ádám szerk. A valóság filmjei. Tanulmányok az antropológiai filmről és filmkatalógus. Dialéktus Fesztivál 2004, Palantír Film Vizuális Antropológiai Alapítvány, Budapest, 47-60.	
Ajánlott irodalom:	

Tantárgy neve: Hipotéziselemzés I. Hypothesis analysis I.	Tantárgy Neptun kódja: BTMKN1603 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dallos Csaba egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: MA 1. szemeszter, őszi Vizuális antropológiai szakirány	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A hallgatók meghatározzák szakdolgozati filmjük témáját, problémafelvetését, hipotézisét. Kidolgozzák az ehhez kapcsolódó filmtervüket. Hasonló témájú, megközelítésű filmeket elemeznek.</p> <p>Tantárgy tematikus leírása: Az órák menetét alapjaiban a készülő filmterv határozza meg. A narratív struktúra felépítését a hallgatók tereptapasztalatai, a példaként megtekintett és elemzett dokumentumfilmek, valamint a téma antropológiai vizsgálata alakítja.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Munkahipotézis és értelmezés 2. Téma és bemutatás 3. Jelenetek 4. A fő karakterek 5. Konfliktus 6. Társadalmi fontosság 7. A motiváció a film elkészítésére 8. A közönség előzetes tudása és előítéletei 9. Kamera előtti interjúk 10. Stílus 11. Hangulat 12. Szerkezet 13. Megoldás 14. A forgatás terve 	
Félévközi számonkérés módja: Szemeszterközi aktív munka és szemesztervégi írásos beszámoló	
Értékelése:	
<p>Kötelező irodalom: Sheila Curran Bernard 2007(2): Documentary Storytelling. Making Stronger and More Dramatic Nonfiction Films. Focal Press Jeffrey Friedman – Rob Epstein – Sharon Wood 2012: The Art of Nonfiction Movie Making. Praeger Michael Rabiger 2009: Directing the documentary. Focal Press</p> <p>Filmográfia: Sára Sándor: Cigányok Szomjas György: Nászutak Kármán Irén: Diogenidész Zsigmond Dezső: Csigavár Gyarmathy Livia: A lépcső Gulyás Gyula: Mámó Gulyás Gyula, Gulyás János: Kinő az ember a meséből</p>	

Jana Sevcicova: Jakub
Moldován Domonkos: A halottlátó
Kőszegi Edit: A három nővér
Grunwalsky Ferenc: Anyaság

Ajánlott irodalom:

Tantárgy neve: Képeleméletek Picture theories	Tantárgy Neptun kódja: BTMKN1604 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Bán András egyetemi docens	
Javasolt félév: MA 1. szemeszter, őszi Vizuális antropológiai szakirány	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: Az előadás a képek elméleteivel, értelmezési módszereivel, a tekintet történeti változásaival, a képkészítés gyakorlataival és a képhasználat módjaival foglalkozik. Áttekinti a képi fordulat hatását a vizualitásban érintett társadalomtudományi és történeti diszciplínákra, mérlegeli a magasművészet elméleteinek és a populáris kultúra kritikai megközelítéseinek hasznát a képeleméleti vizsgálódások számára. Áttekinti a modernitás főbb képi műfajait és gyakorlatait a korai képi termeléstől a spektakulum társadalmáig. Megfontolja a pszichoanalízis, feminizmus, kultúratudomány javaslatainak bevonhatóságát az antropológia számára érvényes elemzési módszerek körébe.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Látás, tapasztalás, látvány, képzet, kép, elmélet 2. A képeleméletek filozófiai gyökerei 3. A képek hermeneutikája és esztétikája 4. Képtörténetekben megfogalmazott képeleméletek (Giotto, Velázquez, Manet, Van Gogh) 5. A modern képeleméletek deficitje a nyelv, beszéd, grammatika, narratíva, textualitas kutatásainak szemszögéből 6. Média, vizualitás és kommunikáció 7. A technikai-technológiai változások hatása képfogalmunkra 8. A művészet és a művészettörténet vége 9. A kortárs művészet képiség-fogalmi 10. Az illúzió és a mimézis szerepe a jelen képiségében 11. A társadalomtudomány kortárs megközelítései (narratíva-elemzés, feminizmus, posztkolonializmus, medialitás stb.) és a képek hatalma 12. A fotó és a mozgóképek politikuma 13. A vizualitás kritikai elmélete, a kritikai művészet és a képelemzés technikáinak szerszámosládája 14. Összefoglalás 	
<p>Félévközi számonkérés módja: Az aláírás feltétele: eredményes zárthelyi megírása.</p>	
<p>Értékelése: Szóbeli kollokvium</p>	
<p>Kötelező irodalom: Oskar Bätschmann 1998: Bevezetés a művészettörténeti hermeneutikába, Budapest: Corvina James Elkins 2003: Visual Studies. A Skeptical Introduction. New York – London: Routledge Friedrich Kittler 2005: Optikai médiumok, Budapest: Ráció Jacques Maquet 2003: Az esztétikai tapasztalat. A vizuális művészetek antropológus szemmel, Debrecen: Csokonai</p>	

Ajánlott irodalom:

Bacsó Béla szerk. 2002: Fenomén és mű. Fenomenológia és esztétika, Budapest: Kijárat

Hans Belting 2003: Kép-antropológia. Képtudományi vázlatok, Budapest: Kijárat

Jonathan Crary 1999: A megfigyelő módszerei. Budapest: Osiris

W.J.T. Mitchell 2008: A képek politikája, Szeged: JATE Press

Nagy Edina szerk. 2006: A kép a médiaművészet korában. Budapest: L'Harmattan

Vajdovich Györgyi szerk. 2004: A kortárs filmelmélet útjai, Budapest: Palatinus

Tantárgy neve: Problémaorientált kutatás I. Problem oriented research I.	Tantárgy Neptun kódja: BTMKN1605
	Tantárgyfelelős intézet: KVAI
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dallos Csaba egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: MA 1. szemeszter, őszi Vizuális antropológiai szakirány	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
Tantárgy feladata és célja: A szeminárium a vizuális antropológia szakirányú képzésben antropológiai problémák filmes eszközökkel történő feldolgozásának elsajátítását célozza. A hallgatók a kortárs antropológia számára megfogalmazható kutatási témákat választanak, ezekhez különféle megközelítésmódú (dokumentum)filmeket társítanak, majd elemzik ezek módszerét, reprezentációs formáit.	
Tantárgy tematikus leírása: 1-5. Első óratömb: antropológiai alapozású filmelemző módszerek áttekintése 6-10. Második óratömb: a választott filmek megtekintése, közös elemzése 11-14. Harmadik óratömb: az egyéni elemzések benyújtása, megvitatása	
Félévközi számonkérés módja: Folyamatos elemzőmunka a szemináriumok során, záródolgozat a szemeszter végén	
Értékelése:	
Kötelező irodalom: Gelencsér Gábor 2001: Költött valóság. A dokumentarista módszer. <i>Filmvilág</i> (4): 18–19. Muhi Klára: A dokumentumfilm típusai www.magyar.film.hu/object.52c5c891-f960-4473-bdb3-4d4d40a26b5a.ivy Závada Pál 1988: Filmszociográfiák a faluról és a történelemről. <i>Filmkultúra</i> (3): 53–66.	
Ajánlott irodalom:	